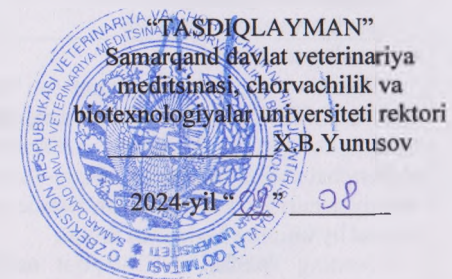

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI

TADVIQOT NATIJALARIGA ISHLOV BERISH VA
SHAKLLANTIRISH

FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 800000 - Qishloq, o'rmon, baliq xo'jaligi va veterinariya
Ta'lim sohasi: 810000 - Qishloq xo'jaligi
Ta'lim mutaxassisligi: 70810804 - Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi

Samarqand 2024

Fan /modul kodi TNIBM2306		O'quv yili 2025-2026	Semestr 3	ECTS-Kreditlar 6	
Fan /modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 8	
1.	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)	
	Tadqiqot natijalariga ishlov berish va shakllantirish	90	90	180	
2.	I. Fanning mazmuni Fanni o'qitishdan maqsad - "Tadqiqot natijalariga ishlov berish va shakllantirish" fanining asosiy maqsadi talabalarda ilm, fan, tabiat, jamiyat, taraqqiyot, qonuniyat, bilim, innovatsiya, innovatsiya faoliyati, ilmiy-tadqiqot tushunchalarining mazmuni, ilmiy-tadqiqot ishini tashkil etish, uning natijasini rasmiylashtirish va e'lon qilish hamda samaradorligini baholash bo'yicha nazariy va amaliy bilimlar berishdan iborat. Fanning vazifasi - "Tadqiqot natijalariga ishlov berish va shakllantirish" fanining hozirgi zamon yutuqlari bilan tanishtirish: talabalarga ilm-fan va ilmiy-tadqiqot faoliyati mazmunini ochib berish hamda uning rivojlanish istiqbollarini ko'rsatib berish, ilmiy-tadqiqot faoliyatini tashkil etish va amalga oshirishni, ilmiy-tadqiqot natijalarini umumlashtirish va taqdim etish, iqtisodiy-matematik usullar asosida ishlov berish va umumlashtirishni, ekonometrika usullari yordamida ishlov berish va umumlashtirishni, ilmiy-tadqiqot natijalariga grafiklar ko'rinishida ishlov berish va umumlashtirish va ularning natijalari bo'yicha xulosalar shakllantirish va e'lon qilish bo'yicha yo'l-yo'riqlar berishdan iborat. II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari) II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi: 1-mavzu. Kirish. Fanning maqsadi va vazifalari. Fanning ahamiyati. Fanning mazmuni. Ilm, fan, tabiat, jamiyat, taraqqiyot, qonuniyat, bilim tushunchalarining mazmuni va o'zaro aloqadorligi. Ilmiy-tadqiqot faoliyatining asosiy turlari va rivojlanish tendensiyalari. Innovatsiya va innovatsiya faoliyatining mazmuni. 2-mavzu. Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi yo'nalishida ilmiy muammolar va ilmiy tadqiqot mavzusini tanlash. Ilmiy tadqiqotda Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi sohasi va uni yo'nalishlari. Ilmiy yo'nalish, muammo va mavzuning farqlari. Ilmiy tadqiqot maqsadi, ob'yekti. Predmeti va tasnifi. 3-mavzu. Ilmiy tadqiqot mavzusini dolzarbligini asoslash, o'rganilganlik darajasini aniqlash va rejasi hamda dasturini tuzish. Ilmiy tadqiqot mavzusi. Mavjud muammolarda hal etilishi nazarda tutilayotgan muammolar. Muammolarning hal etilishidan kutilayotgan natijalar va ularning ilmiy hamda amaliy ahamiyati. Ilmiy tadqiqot ishining rejasi va uni tuzish va uning tarkibiy tuzilishi.				

4-mavzu. Tadqiqotning konsepsiyasi, maqsadi va vazifalarini shakllantirish. Ilmiy tadqiqotning ob'ekti va predmetini belgilash.

Ilmiy-tadqiqot ishining konsepsiyasi. Ilmiy-tadqiqot ishining masadi va uni hal etilishi kutilayotgan muammolar yechimiga ko'ra aniqlash. Ilmiy-tadqiqot ishining ob'ekti. Tadqiqot ishida tanlangan mavzu va hal etilishi rejalashtirilayotgan muammolar asosida ob'ektni tanlash tartibi.

5-mavzu. Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy tadqiqotlarda statistik kuzatish uslubiyati.

Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy tadqiqotlarda statistik kuzatish mohiyati va ahamiyati. Statistik kuzatish dastur- uslubiy va tashkiliy masalalari. Kuzatish maqsadi va vazifalari. Kuzatish ob'ekti va birligi.

6-mavzu. Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy tadqiqotlarda statistik ko'rsatkichlar.

Statistik ko'rsatkichlarning ajralmas tarkibiy unsurlari. Statistik ko'rsatkichlarning tasniflari. Individual va jamlama ko'rsatkichlar. Birlamchi va xosilaviy ko'rsatkichlar. Mutlaq, nisbiy va o'rtacha ko'rsatkichlar.

7-mavzu. Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy tadqiqotlarda iqtisodiy va statistik ma'lumotlarni jamlash va guruhlash.

Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy tadqiqotlarda statistik jamlashning mazmuni va uni masalalari. Jamlash tushunchasini tor va keng ma'nolarda talqin etish. Statistik guruhlashning mohiyati va uni ijtimoiy-iqtisodiy xodisalarni tahlil qilishda ahamiyati. Guruhlash turlari. Statistik tasniflash va uning o'ziga xos xususiyatlari. Statistik to'plam tuzilishi va ijtimoiy-iqtisodiy hodisalar o'rtasidagi bog'lanishlarni o'rganishda guruhlash usulini qo'llash ahamiyati.

8-mavzu. Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy tadqiqot natijalarini statistik jadval va grafiklar ko'rinishida ishlov berish.

Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy tadqiqot natijalarini statistik ko'rsatkichlar asosida ishlov berishva umumlashtirishda asosiy usullar: matnda so'z bilan bayon qilish, jadval va grafiklar shaklida tasvirlash. Matnda taqdim etish nuqsonlari. Jadval - statistikaning asosiy so'z turkumi sifatida. Statistik jadval mohiyati va uni tarkibiy unsurlari. Grafiklarning tarkibiy unsurlari: masshtab, shkala va koordinatalar tizimi.

9-mavzu. Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy tadqiqotlarda o'rtacha miqdorlar va ulardan foydalanish.

O'rtacha miqdorlar mohiyati va ularni iqtisodiy tahlildagi ahamiyati. O'rtacha miqdor turlari va shakllari. O'rtacha arifmetik miqdor mohiyati va uni qo'llash shart-sharoitlari. Oddiy va tortilgan o'rtacha arifmetik miqdorlar. Taqsimot qatorlarida o'rtacha arifmetikni hisoblash tartibi. Intensivlik nisbiy ko'rsatkichlari va o'rtacha arifmetik miqdorlar o'rtasidagi tub farqlar. O'rtacha garmonik miqdorni statistikada qo'llanishi to'g'risida ilmiy baxslar. Tuzilmaviy o'rtacha miqdorlar. Mediana mohiyati va uni taqsimot qatorlarida hisoblash tartibi.

10-mavzu. Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy tadqiqotlarda variatsiya, assimetriya va eksess ko'rsatkichlari hamda ularni

qo'llanilishi.

Variatsiyaning mohiyati va uni statistik o'rganish zarurligi. Varasiya me'yorlari. Varasion kenglik. O'rtacha mutlak tafovut. Dispersiya va o'rtacha kvadratik tafovut. Taqsimot qatorlarida guruhlash oralig'i kattaligini aniqlash uchun o'rtacha kvadratik tafovutni qo'llanilishi.

11-mavzu. Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy tadqiqotlarda variatsiya, assimetriya va eksess ko'rsatkichlari hamda ularni qo'llanilishi.

Dispersiya va o'rtacha kvadratik tafovut xossalari. Dispersiya va o'rtacha kvadratik tafovutni "shartli moment" va "yig'indi" usullari yordamida hisoblash. Taqsimot momentlari va ularning turlari: boshlang'ich, shartli va markaziy momentlar. Pirson va Lindberg asimmetriya koeffitsiyentlari.

12-mavzu. Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy-tadqiqotlar natijalariga ishlov berish va umumlashtirishda korrelyatsion-regression tahlildan foydalanish.

Ijtimoiy-iqtisodiy hodisalar o'rtasidagi o'zaro bog'lanishlarni o'rganish ahamiyati va ularni statistik tadqiq qilish zarurligi. O'zaro bog'lanishlar turlari: funksional va korrelyatsion bog'lanishlar, ularning o'ziga xos xususiyatlari.

13-mavzu. Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy-tadqiqotlar natijalariga ishlov berish va umumlashtirishda korrelyatsion-regression tahlildan foydalanish.

Korrelyatsion bog'lanishlarni statistik o'rganish usullari (parallel qatorlarni taqqoslash, grafik tasvirlash, analitik guruhlash, dispersion tahlil, korrelyatsion-regression tahlil). Korrelyatsion-regression tahlil-hodisalar o'rtasidagi sabab-oqibat bog'lanishlarni statistik o'rganish usuli, uning asosiy vazifalari va qo'llash shart-sharoitlari. Chiziqli korrelyatsiya koeffitsiyentini hisoblash formulalari.

14-mavzu. Ilmiy tadqiqot natijalarini taqdim etish shakllari va ilmiy - adabiy tilda rasmiylashtirish.

Ilmiy tadqiqot natijalarini rasmiylashtirish va taqdim etish shakllari. Tadqiqot natijalarini yozma ko'rinishda taqdim etishning keferat shakli. Ilmiy maqola tadqiqot natijalarini e'lon qilishning eng ko'p tarqalgan shakli.

15-mavzu. Ilmiy tadqiqot natijalarini taqdim etish shakllari va ilmiy - adabiy tilda rasmiylashtirish.

Ilmiy tadqiqot natijalarini ilmiy - adabiy tilda bayon qilish. Iqtisodiyot, buxgalteriya hisobi, moliya, iqtisodiy tahlil kabi maxsus bilimlar sohasida ilmiy-adabiy tilni qo'llanilishi. Dissertatsiya avtoreferati.

Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

III.I. Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Ilm-fan va ilmiy faoliyat va innovatsiya faoliyati, ularning jamiyat tarakiyotidagi o'rni.
2. Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi yo'nalishida ilmiy muammolar.
3. Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi yo'nalishida ilmiy

tadqiqot mavzusini tanlash.

4. Ilmiy tadqiqot mavzusini dolzarbligini asoslash.
5. Ilmiy tadqiqot mavzusini o'rganilganlik darajasini aniqlash.
6. Ilmiy tadqiqot mavzusini rejasi tuzish.
7. Ilmiy tadqiqot mavzusini dasturini tuzish.
8. Ilmiy tadqiqotning konsepsiyasi va maqsadini shakllantirish.
9. Ilmiy tadqiqotning vazifalarini shakllantirish.
10. Ilmiy tadqiqotning ob'yekti va predmetini belgilash.
11. Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy-tadqiqotlarda statistik kuzatish uslubi.
12. Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy-tadqiqotlarda iqtisodiy va statistik ko'rsatkichlar.
13. Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy-tadqiqotlarda iqtisodiy va statistik ko'rsatkichlardan foydalanish.
14. Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy-tadqiqotlarda iqtisodiy va statistik ma'lumotlarni jamlash.
15. Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy-tadqiqotlarda iqtisodiy va statistik ma'lumotlarni guruhlash.
16. Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy-tadqiqotlarda iqtisodiy va statistik ma'lumotlarni jadval ko'rinishida ishlov berish va umumlashtirish.
17. Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy-tadqiqot natijalariga grafiklar ko'rinishida ishlov berish va umumlashtirish.
18. Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy-tadqiqotlarda o'rtacha miqdorlar va ulardan foydalanish.
19. Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy-tadqiqotlarda variatsiya ko'rsatkichlari hamda ularni qo'llanilishi.
20. Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy-tadqiqotlarda assimetriya ko'rsatkichlari hamda ularni qo'llanilishi.
21. Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy-tadqiqotlarda eksess ko'rsatkichlari hamda ularni qo'llanilishi.
22. Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy-tadqiqotlarda tanlama kuzatish va uni qo'llanilishi.
23. Ilmiy tadqiqot natijalarini iqtisodiy tahlilning an'anaviy usullari asosida ishlov berish va umumlashtirish.
24. Ilmiy tadqiqot natijalariga iqtisodiy-matematik usullar asosida ishlov berish va umumlashtirish.
25. Ilmiy tadqiqot natijalariga ekonometrika usullari yordamida ishlov berish va umumlashtirish.
26. Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi ilmiy-tadqiqotlarda korrelyatsion-regression tahlildan foydalanish va natijalarni umumlashtirish.

27. Ilmiy tadqiqot natijalarini taqdim etish shakllari.
28. Ilmiy tadqiqot natijalarini ilmiy - adabiy tilda rasmiylashtirish.
29. Ilmiy tadqiqot natijalarini asosida avtoreferat tayyorlash.
30. Ilmiy tadqiqot natijalarini asosida prezentatsiya tayyorlash.

Amaliy mashg'ulotlar zarur asbob uskunalar bilan jihozlangan auditoriyada bir guruhga bir o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi lozim. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalarini qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar.

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. O'zbekiston Respublikasi sanitariya me'yori, qoidalar va gigiyenik normativlari. "Oziq-ovqat mahsulotlari xavfsizligining gigiyenik normativlari" № 0366-19-sonli -sonli qarori. Ilm-fan va ilmiy faoliyat va innovatsiya faoliyati, ularning jamiyat tarakkiyotidagi o'rni.
2. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2010 yil 10 maydagi "Oziq-ovqat mahsulotiga tegib turadigan qadoqlarning xavfsizligi to'g'risidagi umumiy texnik reglamentni tasdiqlash haqida"gi 36-sonli qarori. Ish yuritishni tashkil etish, hujjat turlari va xususiyatlari
3. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2017 yil 12 iyuldagi "Oziq-ovqat mahsulotini tamg'alash yuzasidan uning xavfsizligi to'g'risidagi umumiy texnik reglamentni tasdiqlash to'g'risida"gi 490-sonli qarori. Hujjatlardagi zaruriy qismlar (rekvizitlar) va ularni rasmiylashtirish
4. O'zbekiston Respublikasi sog'liqni saqlash Vazirligini 2010 yil 20 dekabrda "Oziq-ovqat mahsulotlarini xavfsizligiga bo'lgan gigiyenik talablar"i (SanPiN RUz 0283-10). Tashkiliy hujjatlar
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018 yil 16 yanvardagi "Mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini yanada ta'minlash chora-tadbirlari to'g'risida"gi farmoni. Farmoyish hujjatlari
6. Oziq-ovqat mahsulotlarining ozuqaviy qiymati. Ma'lumot-axborot hujjatlari.
7. Oziq-ovqat mahsulotlarini qayta ishlash texnologik jarayonlarining nazariy asoslari. Xizmat yozishmalari.
8. Gost, HACCP, ISO 22000 xalqaro sifat tizimlari Shartnoma hujjatlari va ularni tuzish.
9. Rejalashtirish va moliyaviy hujjatlar.
10. Buxgalteriya hujjatlari.
11. Elektron hujjat.
12. Kassa va hisob-kitob operatsiyalarini hisobga olish bo'yicha hujjatlar.
13. Tovar-moddiy zahiralarni hisobga olish bo'yicha hujjatlar.
14. Mehnat va ish haqini hisobga olish bo'yicha hujjatlar.
15. Ishlab chiqarishni hisobga olish hujjatlar.
16. Inventarizatsiyani tashkil etish va o'tkazish bo'yicha hujjatlar.
17. Qishloq xo'jalik jarayonlariga doir boshqa hujjatlar.

Oliy ta'limning 800000-Qishloq, o'rmon baliq xo'jaligi va veterinariya
 bilim sohasi, 810000- Qishloq xo'jaligi ta'lim sohasining, 70810804 -
 Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi mutaxassisligi
 talabalari uchun k.f.n., dotsent Sh.A.Ishniyazova tomonidan "Tadqiqot
 natijalariga ishlov berish va shakllantirish" faniga ishlab chiqilgan o'quv
 dasturiga

TAQRIZ

Respublikamizda ta'lim tizimida amalga oshirilayotgan tub islohotlarning natijasida oliy ta'lim muassasalarida tahsil olayotgan talabalarni har tomonlama yetuk mutaxassis bo'lib yetishishlari uchun ularga barcha shart-sharoitlarni yaratish muhim ahamiyatga ega. Ularni zamon talablariga javob beradigan dasturlar asosida o'qitish, kelgusida shu sohaning malakali mutaxassislari bo'lib yetishishlariga zamin yaratadi.

"Tadqiqot natijalariga ishlov berish va shakllantirish" fani 70810804- Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi mutaxassisligi talabalari o'quv rejasiga kiritilgan bo'lib, u ma'ruza va amaliy mashg'ulotlarini o'z ichiga oladi.

Mazkur fan bo'yicha tuzilgan o'quv dastur barcha talabalar bo'yicha, ya'ni hajmi, tuzilishi, tarkibi va rasmiylashtirilishiga ko'ra, me'yoriy hujjatlar uchun belgilangan talabalarga to'liq mos keladi.

O'quv dasturida fanining dolzarbligi va oliy kasbiy ta'limdagi o'rni, o'quv fanining maqsadi va vazifalari, asosiy nazariy qism, ma'ruza mashg'ulotlari va amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar, mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular tartibi keltirib o'tilgan.

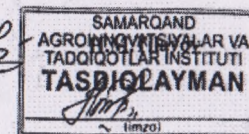
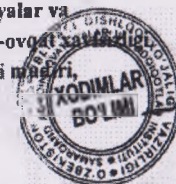
O'quv dasturida "Tadqiqot natijalariga ishlov berish va shakllantirish" ilm-fan va ilmiy-tadqiqot mavzusini reja va dasturini tuzish, ilmiy-tadqiqotning metodologik g'oyasi va uni amalga oshirish bosqichlari, ilmiy-tadqiqot natijalariga grafiklar ko'rinishida ishlov berish va umumlashtirish haqida ma'lumotlar yoritilgan.

O'quv dasturida fanning mazmuni, predmeti, mohiyati, maqsadi, vazifalari, uzviylik va uzluksizlik nuqtai-nazaridan, mantiqiy ketma-ketlikda o'z aksini topgan "Tadqiqot natijalariga ishlov berish va shakllantirish" fanini chuqur o'rganish tegishli sohalar muammolarini hal qilishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Mazkur fanning o'quv dasturi Davlat ta'lim standartlariga mos ravishda tuzilgan bo'lib, uslubiy jihatdan to'g'ri, mazmunan tushunarli tilda xatosiz yozilgan, hozirgi kundagi huquqiy-me'yoriy hujjatlar talablariga javob beradi.

Yuqoridagilarni inobatga olib, "Tadqiqot natijalariga ishlov berish va shakllantirish" fanidan o'quv dasturini tegishli mutaxassislik tayyorlashda o'quv jarayoniga joriy qilish va chop etishga tavsiya qilaman.

Samarqand agroinnovatsiyalar va
 tadqiqotlar instituti "Oziq-ovqat mahsulotlari
 va texnologiyasi" kafedrasida
 q.x.f.f.d. (PhD), dotsent

Oliy ta'limning 800000-Qishloq, o'rmon baliq xo'jaligi va veterinariya bilim sohasi, 810000- Qishloq xo'jaligi ta'lim sohasining, 70810804 – Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi mutaxassisligi talabalar uchun k.f.n., dotsent Sh.A.Ishniyazova tomonidan "Tadqiqot natijalariga ishlov berish va shakllantirish" faniga ishlab chiqilgan o'quv dasturiga

T A Q R I Z

Oliy ta'limning Davlat ta'lim standartiga ko'ra 70810804- Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi mutaxassisligi talabalar uchun o'qitiladigan "Tadqiqot natijalariga ishlov berish va shakllantirish" o'quv dasturi, talabalarga ilm-fan va ilmiy-tadqiqot faoliyati mazmunini ochib berish hamda uning rivojlanish istiqbollarini ko'rsatib berish, ilmiy-tadqiqot faoliyatini tashkil etish va amalga oshirishni, ilmiy-tadqiqot natijalarini umumlashtirish va taqdim etish, iqtisodiy-matematik usullar asosida ishlov berish va umumlashtirishni, ekonometrika usullari yordamida ishlov berish va umumlashtirishni, ilmiy-tadqiqot natijalariga grafiklar ko'rinishida ishlov berish va umumlashtirish va ularning natijalari bo'yicha xulosalar shakllantirish va e'lon qilish bo'yicha yo'l-yo'riqlar berishdan iborat.

Fanning o'quv dasturida fanning mazmuni, predmeti, mohiyati, maqsadi, vazifalari, uzviylik va uzluksizlik nuqtai-nazaridan mantiqiy ketma-ketlikda o'z aksini topgan "Tadqiqot natijalariga ishlov berish va shakllantirish" fanini chuqur o'rganish tegishli sohalar muammolarini hal qilishda muhim rol o'ynaydi.

Hozirgi iqtisodiy islohatlar davrida ilmiy-tadqiqot va innovatsiya faoliyatini amalga oshirish hamda samaradorligini baholash, ilmiy-tadqiqot metodlari (metodikasi)ni shakllantirishi va qo'llay olish, ilmiy-tadqiqotning metodologik g'oyasini amalga oshirish, ilmiy-tadqiqot natijalarini umumlashtirish va taqdim etish, iqtisodiy-matematik usullar asosida ishlov berish va umumlashtirish potentsialini chuqur o'rganishni taqozo qiladi. Ushbu o'quv dastur ilmiy-tadqiqot faoliyatini tashkil etish va amalga oshirishni, innovatsiya va innovatsiya faoliyatining mazmunini, ilmiy-tadqiqotning metodologik g'oyasi va uni amalga oshirishni, ekonometrika usullari yordamida ishlov berish va umumlashtirishni atroflicha qamrab oladi. Bu fan 70810804-Chorvachilik mahsulotlarini qayta ishlash texnologiyasi mutaxassisligida o'qitilib, o'z rivojida aniq yo'nalishdagi mutaxassislik fanlar uchun zamin bo'lib xizmat qiladi.

Mazkur o'quv dasturi Davlat ta'lim standartlariga mos ravishda tuzilgan bo'lib, uslubiy jihatdan to'g'ri, mazmunan tushunarli tilda xatosiz yozilgan, hozirgi kundagi xuquqiy-me'yoriy hujjatlar talablariga javob beradi.

Yuqoridagilarni inobatga olib, "Tadqiqot natijalariga ishlov berish va shakllantirish" fanidan o'quv dasturini tegishli mutaxassislik tayyorlashda o'quv jarayoniga joriy qilish va chop etishga tavsiya qilaman.

Samarqand iqtisodiyot va servis instituti
"Servis" kafedrası professorı, t.f.d.

J.M.Qurbonov

18. Hujjatlar ustida ishlash tartibi.

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan fan bo'yicha internet ma'lumotlarini to'plash, ularni o'rganish, o'quv adabiyotlari yordamida referat tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

3.	<p>V. Ta'lim natijalari / Kasbiy kompetensiyalari</p> <p>Talaba bilishi kerak:</p> <ul style="list-style-type: none"> ilm-fan va ilmiy-tadqiqot mavzusini rejasi va dasturini tuzish, ilmiy-tadqiqotning metodologik g'oyasi va uni amalga oshirish bosqichlari, ilmiy-tadqiqot natijalariga grafiklar ko'rinishida ishlov berish va umumlashtirish to'g'risida tasavvuriga ega bo'lishi; (bilim) ilmiy-tadqiqot faoliyatini tashkil etish va amalga oshirishni, innovatsiya va innovatsiya faoliyatining mazmunini, ilmiy-tadqiqotning metodologik g'oyasi va uni amalga oshirishni, ekonometrika usullari yordamida ishlov berish va umumlashtirishni bilishi va ulardan foydalana olishi va amalga oshirish bo'yicha ko'nikmalarga ega bo'lish, bilishi va ulardan foydalana olishi; (ko'nikma) ilmiy-tadqiqot va innovatsiya faoliyatini amalga oshirish hamda samaradorligini baholash, ilmiy-tadqiqot metodlari (metodikasi)ni shakllantirishi va qo'llay olish, ilmiy-tadqiqotning metodologik g'oyasini amalga oshirish, ilmiy-tadqiqot natijalarini umumlashtirish va taqdim etish, iqtisodiy-matematik usullar asosida ishlov berish va umumlashtirish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak. (malaka)
4.	<p>VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> ma'ruzalar; interfaol keys-stadilar; seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar); guruhlarda ishlash; taqdimotlarni qilish; individual loyihalar; jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	<p>VII. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazoratni muvaffaqiyatli topshirish.</p>
6.	<p>Asosiy adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> Radjabov A. "Ilmiy tadqiqot asoslari" O'quv qo'llanma. Toshkent, "Tafakkur-bo'stoni", 2012 yil. Aminov M., Madvaliyev A., Mahkamov N., Mahmudov N., Odilov Y. Davlat tilida ish yuritish: amaliy qo'llanma. - Toshkent: "O'zbekiston nashriyoti" DUK, 2020. Шувалова Н. Н. Документационное обеспечение управления: учебник и практикум. - М.: Издательство Юрайт, 2017.

	<p align="center">Qo'shimcha adabiyotlar</p> <p>4. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va farovon yashaylik. - Toshkent: "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. – 52 bet.</p> <p>5. Mirziyoyev Sh.M. Insonparvarlik, ezgulik va bunyodkorlik-milliy g'oyamizning poydevoridir. -Toshkent: "Tasvir" nashriyot uyi, 2021 yil. – 36 bet.</p> <p>6. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. -Toshkent: "O'zbekiston" nashriyoti, 2022 yil. – 416 bet.</p> <p>7. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 28-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5696 son Farmoni.</p> <p>8. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 31-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida kadrlar tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-187-son qarori.</p> <p>9. O'zbekiston Respublikasining 2021-yil 21-apreldagi "Davlat tili haqida" (yangi tahrirda) gi qonuni. O'RQ-683-son.</p> <p>10. O'zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentabrdagi "Ta'lim to'g'risida"gi qonuni, O'RQ-637-son.</p> <p>11. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 21-oktyabrdagi "O'zbek tilining davlat tili sifatidagi nufuzi va mavqeini tubdan oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Farmoni.</p> <p>12. Abdullayev A.J., Giyezova N.B. Ish yuritish: amaliy mashg'ulotlar uchun uslubiy qo'llanma. – Buxoro: BuxDU nashriyoti, 2014.</p> <p>13. Do'smurotov R.D. Davletov I.R., Urmanova U.X. Dastlabki hujjatlashtirish. O'quv amaliyoti mashg'ulotlari uchun o'quv qo'llanma. - Toshkent: "Iqtisod-Moliya", 2020.</p> <p>14. Bakiyeva I.A. Kadrlar xizmatida ish yuritish: o'quv qo'llanma. - Toshkent: Cho'lpon nomidagi NMIU, 2019.</p> <p>15. Нечаева Е.В. Делопроизводство: учеб. пособие. – СПб.: Изд-во Политехн. ун-та, 2015.</p> <p align="center">Axborot manbaalari:</p> <p>1. www. ssuv.uz – Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti sayti.</p> <p>2. www.ziynet.uz.</p> <p>3. www.vetjurnal.uz</p> <p>4. www. lex.uz– O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi portal</p> <p>5. www.veterinariy.actavis</p>
7.	Fan dasturi Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti Kengashining 2024-yil "2 "-avgustdagi "12-sonli bayoni bilan maqullangan.
8.	Fan/modul uchun mas'ul:

	<p align="center">Sh.A.Ishniyazova – SDVMCHBU, "Mahsulotlarini ishlab chiqarish, saqlash va qayta ishlash texnologiyasi" kafedrası mudiri, dotsenti, texnika fanlari nomzodi.</p>
9.	<p>Taqrizchilar:</p> <p>J.M.Qurbonov - Samarqand iqtisodiyot va servis instituti "Servis" kafedrası professori, t.f.d.</p> <p>H.M.Tilavov - Samarqand agroinnovatsiyalar va tadqiqotlar instituti "Oziq-ovqat xavfsizligi va texnologiyasi" kafedrası mudiri, q.x.f.f.d. (PhD), dotsent</p>